

Høringsnotat

Bakgrunn

Det har fra gårdbrukere i Meløy kommune lenge vært etterspurt en temaplan for forvaltning av gås. Berørte gårdbrukere forteller om til dels store beiteskader på eng forårsaket av gås, og mange søker derfor årlig om tillatelse til felling av grågås som gjør skade på eng.

Endelig er vi i gang med forslag til temaplan. En plan som legges ut til høring over sommeren.

Saksutredning

Meløy kommune ble i 2019 tilsluttet regional plan for forvaltning av gås i Nordland. At vi er tilsluttet regional er en av forutsetningene for at kommunen skal få tillatelse til å iverksette tiltak som bøter på beiteskader av gås. Det kreves i tillegg at Kommunen utarbeider en lokal forvaltningsplan som beskriver skadeomfanget og avbøtende tiltak.

Regional plan for gås fremhever at ordinær jakt er, og i fremtiden skal være hovedvirkemiddel i bestandsreguleringen av grågås i Nordland. Meløy kommune har svært mangelfull grunneierorganisering, noe som er helt avgjørende for at jakta i det hele tatt skal kunne ha en bestandsregulerende effekt. Det bør være en målsetting lokalt at man får organisert så store områder som mulig. Dersom det ikke lar seg gjøre å få på plass friområder kan jakta utøves på en slik måte at gåsa ikke presses ut av området på grunn av for høyt jakttrykk (noe som mulig fører til at færre gjess blir felt dersom trekket starter unødvendig tidlig).

Tiltak som fremmer bedre grunneiersamordning med søkelys på jakt på grågås, bør prioriteres høyt i gjeldende planperiode. Fellingstallene fra ordinær jakt i Nordland har historisk sett vært forholdsvis variable. På det meste er det felt ca. 3000 grågås i fylket på en jakt sesong. Fra perioden 2003– 2012 økte fellingstallene betydelig fram til 2015 før fellingsresultatet igjen gikk ned sesongen 2016. Også på landsbasis gikk fellingstallene ned i 2016.

Det finnes per i dag lite informasjon rundt omfanget av eggsankingen i fylket. Dette er et tiltak som mulig kan ha stor effekt som både forebyggende og bestandsregulerende tiltak. Ved en eventuell utvidelse av sankeperioden kan effekten økes ytterligere.

Temaplan for gås foreslår tiltak i 4 områder i Meløy kommune. Det gjelder følgende områder:

1. Kunna, Øra og Dalen.
2. Vall og Saura.
3. Rebbåsvika, Halså.
4. Åbotsvik, Ågskardet.

Gårdbrukere i disse områdene beskriver til dels store skader etter gåsas beiting, tråkk og tilgrising av eng. Dette gir redusert avling og kvalitet på foret og er årlig en økonomisk belastning for dem.

En lokal forvaltningsplan for grågås må foreligge før statsforvalteren kan fastsette forskrift om utvidet jakttid. Statsforvalteren kan gi tillatelse til sanking av egg fra grågås utover 15. april dersom tiltaket inngår i en godkjent lokal forvaltningsplan for gås.

Forvaltningsplanen skal beskrive ulike forebyggende og avbøtende tiltak som igjen kan utløse tidligere jaktstart.

Lokal forvaltningsplan for grågås skal minimum inneholde:

- en beskrivelse av det aktuelle skadeproblem, herunder definere hvilke arealer og produksjon som utsettes for skade
- en beskrivelse av områder hvor arten kan og ikke kan jaktes. Områdene hvor det kan jaktes, skal som hovedprinsipp være aktivt drevne innmarkarealer. Statsforvalteren kan unntaksvis fravike dette dersom intensjonen med utvidet jakttid likevel ivaretas i planen
- en beskrivelse av hvordan og i hvilke områder jakta kan foregå, slik at forstyrrelse av annet vilt begrenses.

Grunneierne bør organisere og tilrettelegge jakta slik at uttaket optimaliseres og omfanget av skade på innmark reduseres.

Planen foreslår følgende tiltak:

1. Det innføres tidligere jaktstart på inntil 15 dager før ordinær jaktstart (ordinær jaktstart er 21.aug) Det tilsvarer 6. August.
2. Statsforvalteren fastsetter når på døgnet det kan jaktes. Dette må være innenfor et tidsrom fra kl. 24.00–10.00 eller 16.00–22.00, og bestemmes ut fra lokale forhold som for eksempel soloppgang og solnedgang. (Anbefaler kl. 04:00 til 11:00)
3. Det innføres forlenget periode for eggsanking. (Anbefaler ut april mnd.)

4. Det etableres friområder så langt det er mulig i nærheten av jaktområdene der gåsa kan beite i fred.
5. Det er ikke tillatt å jakte på friområder i henhold til forvaltningsplanen.

Vurdering

Planen vil i stor grad avhenge av hvorvidt grunneierne tillater jakt og/eller eggsanking på egne arealer. Det sendes derfor ut et eget brev til berørte grunneiere hvor det bes om svar på spørsmål om tillatelse til jakt og /eller eggsanking og etablering av friområder for gås. Statsforvalter er opptatt av at gåsa blir felt der den gjør skade, altså på innmarka og at jaktområdet derfor avgrenses til innmark og i randsonen på inntil 50 m fra innmark.

Når svar fra grunneierne er innhentet vil det kunne danne grunnlag for jakt der arealene er sammenhengende og hvor grunneierne har tillatt Jakt. I neste omgang kan jakten organiseres. I noen kommuner i Nordland har den lokale Jeger og fiskeforeningen overtatt organiseringen av denne typen jakt.

Vi ber høringspartene om innspill til planen og at berørte grunneiere svarer på spørreskjemaet til Meløy kommune innen 31.08.2023.

Adresse: postmottak@meloy.kommune.no

Meløy kommune, Gammelveien 5, 8150 Ørnes

Kontaktperson: Hans Yngvar Haraldsen, tlf 958 37 248